

Toimintayksikön siivous- ja pyykkiohjeet

Siivousohje

Palveluntuottajan tulee noudattaa tätä siivousohjetta ympärivuorokautisen palveluasumisen toimintayksikön asiakkaiden asuinhuoneistojen ja yhteisten yleisten palvelutuotannon tilojen siivouksessa koko Puitesopimuksen ja Tilaussopimusten sopimuskauden ajan. Tilaajan maksamaan vuorokausihintaan sisältyy toimintayksikön asiakkaiden asuinhuoneistojen ja yhteisten yleisten tilojen siivous. Tilaaja voi muuttaa siivous- ja hygieniaohjeita. Palveluntuottajan tulee aina noudattaa tilaajan ajankohtaisia siivous- ja infektioiden torjuntaohjeita¹ sekä käyttää ko. ohjeiden mukaisia ammattikäyttöön tarkoitettuja siivous- ja desinfektioaineita. Palveluntuottajan tulee huomioida siivousaineiden valinnassa mahdolliset allergiat ja palveluntuottajan tulee suosia mahdollisuuksien mukaan joutsenmerkin, EU-ympäristömerkin tai muun vastaavan merkin omaavia ekologisia pesuaineita. Toimintayksikössä tulee olla siivoussuunnitelma, joka sisältää tilakohtaiset siivousohjeet.

1. Toimintayksikön yhteisten yleisten tilojen siivous

Yhteisissä yleisissä tiloissa, jotka ovat asiakkaiden käytössä, tehdään palveluntuottajan toimesta ylläpitosiivous viisi kertaa viikossa. Tiloissa pyyhitään kosketus- ja tasopinnot sekä puhdistetaan lattia. Muina päivinä tehdään tarkistus siivous, joka on ylläpitosiivouksien välillä tapahtuva tilojen toimivuuden ja sovitun puhtaustason varmistaminen tarvittavin siivousmenetelmin. Yhteisten yleisten tilojen siivouksessa käytetään heikosti emäksistä yleispuhdistusainetta ja mikrokuituisia siivoustekstiilejä. Ruokailutilan pöydät ja tuolien kosketuspinnat pyyhitään ruokailujen jälkeen heikosti emäksisellä yleispuhdistusaineella ja mikrokuituisella tai kertakäyttöisellä siivouspyyhkeellä. Siivoustekstiilit pestään käytön jälkeen pyykinpesukoneessa. Yhteiskäytössä olevat WC-tilat siivotaan päivittäin desinfektioaineella. Eritetahrat poistetaan eritetahradesinfektioaineella aina ennen varsinaista siivousta.

Palveluntuottaja vastaa yhteisten yleisten tilojen ikkunoiden ja parvekelasien pesusta joka toinen vuosi.

Yhteiskäytössä olevat pesu- ja saunatilat

Saunan lauteilla ja pukuhuoneen istuimissa käytetään suojana muovitettuja laudeliinoja. Asiakkaat peseytyvät ennen saunaan menoa. Eritetahrat poistetaan eritetahradesinfektioaineella. Suihkutuoli, pesulaveri sekä lattia kastuneelta osin pestään desinfektioaineella jokaisen asiakkaan peseytymisen jälkeen.

Pesu- ja saunatilojen varsinainen siivous tehdään palveluntuottajan toimesta tilojen käyttöpäivinä. Suihkutuoli, suihkulaitteet, tukikahvat, seinät roiskekorkeudelta sekä

¹ <https://www.pirha.fi/ammattilaiselle/infektioiden-torjunta-ja-hoito/infektioiden-torjunta>

lattia pestään tilojen

käyttömäärän mukaan joko kosteiden tilojen siivoukseen tarkoitettulla desinfektioaineella tai emäksisellä puhdistusaineella ja lopuksi pinnat kuivataan. Käyttöpäivän jälkeen pesulaveri pestään desinfektioaineella ja nostetaan patja kuivumaan pesulaverin rungon päälle tai kuivataan se kauttaaltaan mikrokuitupyhkeellä. Lattiakaivo pestään kerran viikossa desinfektioaineella. Saunan lauteet huuhdellaan tai käyttömäärästä riippuen pestään joko kosteiden tilojen siivoukseen tarkoitettulla desinfektioaineella tai emäksisellä puhdistusaineella. Lopuksi lauteet kuivataan tai kuivatetaan kuumentamalla sauna.

Pesu- ja saunatilojen yhteydessä olevat pukuhuone- ja WC-tilat palveluntuottaja siivoaa käyttöpäivinä. Pukuhuoneen taso- ja kosketuspinnat sekä penkit pyyhitään. Pukuhuoneen pesuallas ja WC-kalusteet pestään. Lattiat joko pyyhitään tai pestään. Siivouksessa käytetään kosteiden tilojen siivoukseen tarkoitettua desinfektioainetta tai emäksistä puhdistusainetta. Lattiakaivo pestään kerran viikossa desinfektioaineella.

Muut tilat

Muut, henkilökunnan käytössä olevat tilat siivotaan varastotiloja lukuun ottamatta viisi kertaa viikossa. Muita tiloja ovat mm. toimisto, lääkehuone ja keittiö sekä vaatehuolto- ja kodinhoitotilat. Muina päivinä tehdään tarkistus siivous, joka on ylläpitosiivouksien välillä tapahtuva tilojen toimivuuden ja sovitun puhtaustason varmistaminen tarvittavin siivousmenetelmin. Varastot siivotaan kerran viikossa. Tilojen taso- ja kosketuspinnat pyyhitään, laitteet puhdistetaan, pesualtaat varusteineen puhdistetaan ja lattiat puhdistetaan. Keittiössä tehdään tarkistus siivous kaikkien ruokailujen jälkeen. Keittiön tarkistus siivouksessa taso- ja kosketuspinnat pyyhitään ja laitteet puhdistetaan.

2. Asiakkaan asuinhuoneiston siivous

Palveluntuottajan tekemään asiakkaan asuinhuoneiston viikkosiivoukseen kuuluu taso- ja kosketuspintojen sekä vuoteen pyyhintä, mattojen imurointi, lattian puhdistus, WC-suihkutilan kalusteiden, lattiakaivon ja lattian puhdistus sekä joka toinen kuukausi tekstiilipintaisten kalusteiden imurointi. Eritetahrat poistetaan eritetahradesinfektioaineella aina ennen varsinaista siivousta.

Palveluntuottaja puhdistaa asiakkaan henkilökohtaisessa käytössä olevat apuvälineet säännöllisesti asuinhuoneiston siivouksen yhteydessä. Siivouksessa käytetään heikosti emäksistä puhdistusainetta. Palveluntuottajan tulee huomioida pesuaineiden valinnassa asiakkaiden mahdolliset allergiat ja palveluntuottajan tulee suosia mahdollisuuksien mukaan joutsenmerkin, EU- ympäristömerkin tai muun vastaavan merkin omaavia ekologisia pesuaineita.

Epidemia- ja varotoimitilanteiden edellyttämä siivous sisältyy tilaajan palveluntuottajalle maksamaan vuorokausihintaan. Epidemia- ja varotoimitilanteissa palveluntuottaja vastaa toimintayksikön yhteisten yleisten tilojen ja asiakkaiden asuinhuoneistojen tarvittavasta siivouksesta tilaajan infektioiden torjuntaohjeiden mukaisesti.

Asiakkaan vaihtuessa palveluntuottaja vastaa asuinhuoneiston vaihtosiivouksesta. Vaihtosiivous pitää tehdä riippumatta viikonpäivästä. Vaihtosiivous vastaa vähintään viikkosiivousta.

Vaihtosiivouksen yhteydessä pyyhitään kaapit, ym. kiinteät kalusteet myös sisältä sekä tekstiilimateriaalit pestään. Mikäli vuosittaisen perussiivouksen ajankohta on lähellä, palveluntuottaja tekee asuinhuoneistossa perussiivouksen.

Seuraavassa on kuvattu asiakkaan asuinhuoneiston tarkemmat siivousohjeet:

Huone

- Eritetahrat poistetaan eritetahradesinfektioaineella
- Peili nihkeäpyyhitään
- Tasopinnat kosteapyyhitään
- Esineet nihkeä- ja kosteapyyhitään
- Pöytä-/seinä-/lattiavalaisimet pyyhitään
- Kosketuspinnat kosteapyyhitään huolellisesti ja järjestelmällisesti
- Pystypintojen likaantuneet kohdat kosteapyyhitään
- Huoneen oven ja ovenpielien kosketuskohdat ja likaantuneet kohdat pyyhitään
- Vuode kosteapyyhitään, myös alaosa
- Tekstiilipintaiset kalusteet imuroidaan joka toinen kuukausi
- Matot imuroidaan
- Lattia kosteapyyhitään (pesu yhdistelmäkoneella tarpeen mukaan, vähintään kerran vuodessa)
- Kahden hengen huoneessa siivous tehdään asiakasvyöhykeittäin

Keittiötila

- Kosketuspinnat kosteapyyhitään
- Työtasot kosteapyyhitään
- Astianpesupöydät ja liedet puhdistetaan
- Likaantuneet kohdat ovista ja niiden pielistä kosteapyyhitään
- Lattia kosteapyyhitään
- Liesi siirretään paikaltaan ja tausta puhdistetaan kaksi kertaa vuodessa

WC-suihkutila

- Eritetahrat poistetaan eritetahradesinfektioaineella
- Peili nihkeäpyyhitään
- Ulottuvuuskorkeudella olevat tasopinnat pyyhitään

- Kosketuspinnat kosteapyyhitään
- Oven ja ovenpielien kosketuskohdat ja likaantuneet kohdat kosteapyyhitään
- Pesuallas pestään
- Käsisuihku puhdistetaan
- Pesualtaan taustaseinä kosteapyyhitään
- Roiskekohdat seinistä kosteapyyhitään
- Suihkutilan seinät pestään roiskekorkeudelta (hartiakorkeudelta) ja -etäisyydeltä
- Suihkulaitteet ja hanat puhdistetaan
- Tukikahvat puhdistetaan
- WC-istuin puhdistetaan
- Lattiakaivot puhdistetaan
- Lattia pyyhitään tai pestään (pesu käytön mukaan, vähintään joka 3. viikko)
- Roska-astia tyhjennetään ja puhdistetaan

Eteistila

- Matot imuroidaan
- Lattia imuroidaan ja kosteapyyhitään tai pestään yhdistelmäkoneella tarpeen mukaan
- Tasopinnat kosteapyyhitään
- Kosketuspinnat kosteapyyhitään
- Likaantuneet kohdat ovista ja niiden pelistä kosteapyyhitään

Vuodevaatteet

- Vuodevaatteet vaihdetaan viikoittain ja tarvittaessa.
- Eritteet poistetaan vuoteesta ja hygieniapäällisistä eritetahradesinfektioaineella. Tyynyn ja patjan hygieniapäälliset pyyhitään yleispuhdistusaineella vuodevaatteiden vaihdon yhteydessä. Patjojen kunto tarkistetaan 1–2 kertaa vuodessa ja asiakasvaihdon yhteydessä.

Perussiivous

- Kerran vuodessa asuinhuoneistossa tehdään perussiivous (puhdistusmenetelmä valitaan likaisuusasteen ja pintamateriaalin mukaan):
- Katto puhdistetaan
- Kattovalaisimet puhdistetaan
- Seinät puhdistetaan

- Ilmanvaihtoventtiilit puhdistetaan
- Patterit puhdistetaan
- Kalusteet puhdistetaan
- Lattia puhdistetaan
- Ikkunat ja mahdolliset parvekelasit pestään joka toinen vuosi (touko-syyskuu)
- Verhot imuroidaan tai pestään

3. Yleiset siivousohjeet palveluntuottajalle

Hygienia siivoustyössä

Kädet desinfioidaan ja käytetään suojakäsineitä, jotka vaihdetaan siirryttäessä asiakasvyöhykkeeltä ja puhtaustasolta toiselle tai tilasta toiseen. Työvaatteet suojataan tarpeen mukaan likaantumiselta kertakäyttöesiliinalla. Silmät, nenän limakalvot ja suu suojataan eriteroiskeilta suu-nenäsuojusta käyttämällä. Eritetahradesinfektio tehdään aina ennen varsinaista siivousta. Siivous suoritetaan huolellisesti ja järjestelmällisesti. Pinnat puhdistetaan kauttaaltaan, vaikka likaa ei näkyisi. Edetään aseptisen työjärjestyksen mukaisesti puhtaasta likaisempaan ja ylhäältä alas. Kosketuspintojen, esimerkiksi ovenkahvojen ja hanojen, puhelimien sekä pöytien ja muiden ylempien tasopintojen puhtaus on tärkeää, koska mikrobit voivat siirtyä näiltä pinnoilta käsiin ja edelleen käsistä asiakkaisiin. Siivousvälineet vaihdetaan, puhdistetaan tai desinfioidaan siirryttäessä asiakasvyöhykkeeltä tai puhtaustasolta toiselle tai tilasta toiseen. Kun siivouspyyhe vaihdetaan puhtaaseen, vaihdetaan myös kertakäyttöiset suojakäsineet (käsien desinfektio ennen uusien suojakäsineiden pukemista). Kestokäyttöiset suojakäsineet pestään ulkopuolelta käsiä pesunesteellä siivotussa tilassa ennen siirtymistä seuraavalle asiakasvyöhykkeelle tai puhtaustasolle tai seuraavaan tilaan. Käytön jälkeen henkilökohtaiset kestokäyttöiset suojakäsineet pestään ulko- ja sisäpuolelta ja kuivatetaan nurin päin. Mikrobit lisääntyvät lämpöisessä ja kosteassa, siksi märät pinnat kuivataan mikrobikasvuston hillitsemiseksi (WC:t, pesutilat, saunatilat). Pesutilassa pestään seinät roiskekorkeudelta ja lattia. Siivottavasta tilasta ei poistuta kesken siivouksen suojaimet päällä, vaan suojaimet riisutaan ja kädet desinfioidaan, kun tilasta poistutaan.

Siivouksessa käytetään ammattikäyttöön tarkoitettuja mikrokuituisia siivoustekstiilejä (pyyhkeitä ja moppeja). Siivoustekstiilejä käsitellään puhtaat kertakäyttökäsineet kädessä. Siivoustekstiilit kostutetaan valmistajan antamien ohjeiden mukaisesti muovipusseissa. Pussit suljetaan ja säilytetään siivousvaunun yläosassa tai puhtaalla puolella, mielellään kannellisessa sangossa tai laatikossa. Kostutettujen siivoustekstiilien käyttöaika on neljä tuntia. Käyttämättä jääneet kostutetut siivoustekstiilit pestään ennen seuraavaa käyttöä. Pyyhittäessä tasopyyhkeellä käytetään pyyhkeestä neljä pintaa. Kertakäyttöisistä siivouspyyhkeistä käytetään vain kaksi pintaa.

Siirryttäessä pinnalta toiselle, vaihdetaan siivouspyyhkeestä puhdas pinta. Siirryttäessä asiakas- tai puhtausvyöhykkeeltä toiselle, vaihdetaan puhdas siivouspyyhe ja suojakäsineet. Käytetään riittävä määrä siivouspyyhkeitä/vyöhyke tai tila, esim. 2 siivouspyyhettä/asiakasvyöhyke. Mikrokuituiset siivoustekstiilit pestään aina omana pyykinään, erikseen tasopyyhkeet, lattiapyyhkeet ja mopit.

Siivoustekstiilit pestään pyykinpesukoneessa pesuohjeen mukaisessa pesulämpötilassa (vähintään 60 asteen lämpötilassa, mikrokuituiset siivoustekstiilit 85–95 asteen lämpötilassa) sekä kuivataan kuivausrummussa/-kaapissa/ilmavasti puhtaassa tilassa tai lähetetään pesulaan pestäväksi. Siivoustekstiilit säilytetään puhtaissa kannellisissa laatikoissa tai pesulan suljetuissa pyykkisäkeissä siten, etteivät ne altistu esim. pölylle.

Yleispuhdistusaineiden käyttöliuokset uusitaan päivittäin. Desinfektioaineiden käyttöliuosastioihin merkitään viimeinen käyttöpäivä. Käyttöliuospullot pestään ja desinfioidaan huuhteludesinfektiolaitteessa siihen tarkoitettussa telineessä, siivousvälineiden pesukoneessa siihen tarkoitettussa telineessä tai käsin pesten pulloharjalla. Käyttöliuospullot kuivatetaan ja säilytetään puhtaasti ennen uudelleenkäyttöä. Siivoustekstiilien käyttöliuosastia (mittakannu) puhdistetaan päivittäin huuhteludesinfektiolaitteessa, siivousvälineiden pesukoneessa tai käsin pesten ja säilytetään puhtaasti.

Siivousvälineet, kuten erilaiset harjat, puhdistetaan ja desinfioidaan käytön jälkeen joko huuhteludesinfektiolaitteessa tai siivousvälineiden pesukoneessa. Mikäli koneellinen pesu ei ole mahdollista, väline pyyhitään desinfektioaineella tai liotetaan desinfektioaineliuoksessa.

Siivousvälineet säilytetään puhdistettuna telineissä tai muissa niille varatuissa paikoissa. Huonokuntoiset välineet vaihdetaan uusiin. Puhtaita välineitä ei säilytetä lattiatasolla. Siivouskoneet puhdistetaan ohjeiden mukaisesti jokaisen käyttökerran jälkeen.

Siivousvaunussa puhtaat ja likaiset siivoustekstiilit ja -välineet säilytetään erillään toisistaan. Siivousvaunua ei jätetä valvomatta, asiakkaiden saataville. Käytön jälkeen siivousvaunun työntökahva, kiinteät korit/tasot, runko ja pyörät puhdistetaan pyyhkimällä. Irrotettavat osat, kuten sangot ja laatikot pestään huuhteludesinfektiolaitteessa, siivousvälineiden pesukoneessa tai pyyhitään desinfektioaineella.

Pääsääntöisesti siivouksessa käytetään heikosti emäksistä yleispuhdistusainetta. Desinfektioaineita käytetään pesu- ja saunatilojen sekä niiden yhteydessä olevien pukuhuone- ja WC-tilojen sekä yhteiskäytössä olevien WC-tilojen siivouksessa sekä varotoimi- ja epidemiatilanteissa. Kosketus- ja pisaravarotoimin hoidettavien asiakkaiden asuinhuoneistojen siivouksessa ja epidemiatilanteissa toimitaan tilaajan infektioiden torjuntaohjeiden mukaisesti. Eritetahrojen poistossa käytetään aina eritetahradesinfektioainetta (esim. peryksogeeni Oxivir® tai kloramiini T 1000 ppm esim. Klorilli®). Toimintayksikössä tulee olla eritetahrapakki, jossa on eritetahradesinfektio-ohje sekä eritetahradesinfektiossa tarvittavat välineet ja aine käyttövalmiina. Siivous- ja desinfektioaineiden tuotelehdet ja

käyttöturvallisuustiedotteet tulee olla saatavilla.

Siivous- ja desinfektioaineiksi valitaan eri käyttötarkoituksiin sopivat, ammattikäyttöön tarkoitetut tuotteet, joita käytetään käyttö- ja annosteluohjeiden mukaan. Siivousaineiden liiallista varastointia toimipisteisiin tulee välttää. Siivous- ja desinfektioaineet säilytetään alkuperäispakkauksissaan ja otetaan käyttöön vanhenemisjärjestyksessä. Käytössä olevien pullojen ja kanisterien korkit pidetään suljettuna. Käyttöliuokset tehdään käyttöliuoksetiketillä varustettuihin puhtaisiin, kuiviin pulloihin/kanistereihin/astioihin, joissa on ehjät korkit/kannet. Siivousaineiden käyttöliuosten valmistuksessa ja käytössä käytetään asianmukaisia suojaimia siivous- ja desinfektioaineiden valmistajan ohjeiden mukaisesti.

Siivous- ja desinfektioaineet säilytetään lukitussa tilassa. Siivous- ja desinfektioaineita ja niiden käyttöliuoksia ei jätetä asiakkaiden ulottuville. Desinfektioaineiden käyttöliuokset käytetään ennen viimeistä käyttöpäivää. Käyttöliuospulot/-kanisterit/-astiat puhdistetaan jokaisen käytön jälkeen, annetaan kuivua ja säilytetään puhtaasti. Siivous- ja desinfektioaineiden käyttöliuokset valmistetaan tuotteiden omaan käyttöliuospulloon, jossa on valmistajien omat etiketit. Desinfektioaineiden käyttöliuoksien etiketteihin merkitään desinfektioaineen nimi ja vahvuus sekä viimeinen käyttöpäivä. Desinfektioaineita ei saa sumuttaa (työturvallisuusriski). Desinfektioaineita käytettäessä pitää ottaa huomioon lämpötilarajoitukset esim. klooripitoisia desinfektioaineita ei voi käyttää yli 30 asteessa.

4. Pyykkiohjeet

Asiakkaan pyykki pestään tarvittaessa päivittäin, mutta vähintään kerran viikossa. palveluntuottaja vastaa asiakkaiden vaatteiden (myös silkki- ja villavaatteiden) sekä palvelutuotannossa tarvittavien ja palvelutalon tekstiilien pesemisestä joko pesemällä itse tai pesulapalvelun järjestämisestä.

Palveluntuottaja vastaa myös asiakkaan kevyiden kodintekstiilien pesemisestä, kuten verhojen ja pöytäliinojen pesemisestä. Palveluntuottajan ei kuitenkaan tarvitse vastata asiakkaan raskaiden tekstiilien, kuten mattojen, turkkien ja ryijyjen pesemisestä. Tilaajan palveluntuottajalle maksamaan hintaan kuuluu tekstiilinhuoltoon kuuluvat asianmukaiset pesu- ja huuhteluaineet (mukaan lukien pyykinpesussa käytettävät desinfektioaineet).

Puhtaiden tekstiilien käsittelyssä, kuljetuksessa ja varastoinnissa on noudatettava huolellisuutta ja aseptiikan periaatteita Pirkanmaan hyvinvointialueen voimassa olevien infektioiden torjunta- ja hoito- ohjeiden mukaisesti. Puhtaita tekstiilejä käsitellään mahdollisimman vähän ja vain desinfioiduin käsin. Tekstiilien turhaa koskettelua, siirtelyä ja välivarastointia on vältettävä. Likaisen tekstiilien käsittelyssä noudatetaan aina huolellisuutta ja hyviä hygieniatapoja. Likaiset tekstiilit kerätään rauhallisin ottein, turhaa pöyhimistä välttämällä ja laitetaan suoraan pyykkisäkkiin/astiaan laskematta niitä välillä muualle. Likaisia tekstiilejä käsitellään kertakäyttöiset suojakäsineet kädessä ja tarvittaessa suojataan työasu kertakäyttöisellä muoviesiliinalla.

Pyykki on pestävä niin, että se pääsee liikkumaan hyvin pesun aikana. Konetta ei saa

täyttää liian täyteen, myös pesupussit pitää täyttää väljästi. Pyykinpesulämpötila on vähintään 60-astetta. Jos pyykki pestään matalammassa lämpötilassa, käytetään desinfioivaa pyykinpesuainetta tai lisätään pyykinpesuaineen sekaan peroksygeenidesinfektioainetta (esimerkiksi Erisan Oxy+).

Mikäli palveluntuottaja käyttää monikäyttöisiä, pestäviä käsipyyhkeitä, muovitettuja tekstiililaudeliinoja ja ruokaliinoja, tarvikkeet tulee olla vain asiakkaan omassa henkilökohtaisessa käytössä ja ne tulee pestä aina käytön jälkeen. Asiakas ja läheinen huolehtivat mahdollisesta tekstiilien nimikoinnista. Palveluntuottaja avustaa nimikoinnissa tarvittaessa.

Pyykinpesukoneiden puhtaudesta ja huoltamisesta huolehditaan säännöllisesti. Koneen painikkeet ja kahvat sekä luukun sisäosat pyyhitään desinfektioaineella päivittäin ja tarvittaessa, esimerkiksi eritahrojen ilmaantuessa.

Eritetahrapyykki ja kosketus- ja pisaravarotoimin hoidettavan pyykki

Palveluntuottaja vastaa eritetahroja sisältävän ja muun desinfioitavan pyykin pesemisestä. Pyykinpesulämpötila on vähintään 60-astetta. Jos pyykki pestään matalammassa lämpötilassa, käytetään desinfioivaa pyykinpesuainetta tai lisätään pyykinpesuaineen sekaan peroksygeenidesinfektioainetta (esimerkiksi Erisan Oxy+). Eritteillä likaantuneen pyykin pesussa suositellaan käytettäväksi esipesuohjelmaa. Kiinteä erite poistetaan ennen pyykinpesukoneeseen laittamista. Pyykkikoneen luukku desinfioidaan pyyhkimällä se kertakäyttöisellä siivouspyyhkeellä ja käytössä olevalla desinfektioaineella ennen kuin puhdas pyykki otetaan koneesta pois.